

Grundvig nagrada Evropske asocijacije za obrazovanje odraslih

Grundvig nagrada Evropske asocijacije za obrazovanje odraslih za 2009. godinu

Grundvig nagrada Evropske asocijacije za obrazovanje odraslih iz Brisela (European Association for Education of Adults – EAEA) za 2009. godinu motivisala je za konkurisanje niz projekata u tematskom okviru „Kreativni i inovativni načini prevazilaženja barijera u učenju”. U kategoriji van-evropskih projekata nagrada je dodeljena projektu „Neformalno učenje veština u ruralnom Kazahstanu” (Non-formal skills training in rural Kyrgyzstan), koji je realizovalo Kazahstansko društvo za obrazovanje odraslih u periodu novembar 2007. – oktobar 2009. godine. Ovaj projekat je imao za cilj da putem kurseva obezbedi profesionalno obrazovanje nezaposlenima u 36 sela u Kazahstanu u kojima ne postoje stručne škole. Kursevi su se odnosili na šivenje i obradu mleka, kao i na socijalne kompetencije odraslih. Projektom je bilo obuhvaćeno 540 odraslih kojima je obezbeđeno 150 časova obuke. Inovativni element projekta odnosio se na primenjene metode – mobilne radionice, večernje i vikend časove. Instruktori i mobilne radionice lako su premeštani iz jednog sela u drugo. Uloga lokalnih vlasti bila je da obezbede neophodan prostor. Putem projekta „Neformalno učenje veština u ruralnom Kazahstanu” siromašne seoske zajednice u Kazahstanu prvi put su dobile mogućnost stručne obuke koja je prilagođena njihovim potrebama u mestu u kojem žive i na maternjem jeziku.

Na nivou Evropske Unije Grundvig nagrada za 2009. godinu dodeljena je projektu „Virtuelni evropski školski projekat za zatvore” (VEPS – Virtual European Prison School Project) koji je realizovalo Evropsko udruženje za obrazovanje u zatvoru (European Prison Education Association – EPEA) u periodu oktobar 2007. – decembar 2008. godine u 8 zemalja EU. Projekat je finansiran od strane Evropskog Programa za doživotno obrazovanje. Ciljna grupa projekta bili su osuđenici u zatvorima. Osnovna aktivnost bila je vezana za razmenu „dobre prakse” obrazovanja zatvorenika i organizovanje elektronske Virtuelne škole u zatvoru. Virtuelna škola u zatvoru je najinovativniji aspekt projekta koji je uključivao sa-

kupljanje i prezentovanje obrazovnih programa, materijala za učenje i kurseva koji su dostupni zatvorenicima. Reč je o programima koje zatvorenici mogu da prate na svom maternjem jeziku i dobiju diplomu u zemlji porekla. Efekti projekta ogledaju se u povećanoj uključenosti zatvorenika u različite programe učenja na daljinu, naročito onih u maloletničkim zatvorima. Istovremeno, stvorena je ransnacionalna mreža razmene nastavnika za škole u zatvorima.

Grundvig nagrada Evropske asocijacije za obrazovanje odraslih za 2010. godinu

Tema Grundvig nagrade Evropske asocijacije za obrazovanje odraslih za 2010. godinu je „Inovativni pristupi u obrazovanju i učenju odraslih – ključne kompetencije za socijalnu inkluziju”. Evropska komisija je definisala osam ključnih kompetencija:

- komunikacija na maternjem jeziku
- komunikacija na stranom jeziku
- matematička kompetencija i bazične kompetencije u naukama i tehnologiji
- digitalne kompetencija
- učenje kako da se uči
- interpersonalne, interkulturene i socijalne kompetencije
- kompetencije za preduzetništvo
- kulturna ekspresija

Smatra se da sve navedene kompetencije doprinose boljoj integraciji onih koji su iz bilo kog razloga marginalizovani. U okviru Grundvig nagrade za 2010. godinu očekuju se projekti koji jasno pokazuju da je razvijanje ključnih kompetencija put ka socijalnoj inkluziji.

Šta članice Evropske asocijacije za obrazovanje odraslih misle o Grundvig programu?

Evropska asocijacija za obrazovanje odraslih je u septembru 2009. godine putem ankete prikupila od svojih članova stavove, procenu i sugestije vezane za Grundvig nagradu i sâm Grundvig program. Anketiranjem su bile obuhvaćene organizacije za obrazovanje odraslih u Austriji, Bugarskoj, Estoniji, Izraelu, Irskoj, Italiji, Nemačkoj, Rumuniji, Švajcarskoj, Holandiji i Španiji. Ovde ćemo predstaviti ključne nalaze ove evaluacije.

1. Članice su procenile da Grundvig program, pored toga što proširuje vidike u oblasti obrazovanja odraslih, na nivou nacionalnih organizacija:
 - pruža šira iskustva i znanja u oblasti obrazovanja odraslih na međunarodnom nivou
 - ojačava internacionalnu mrežu institucija uključenih u obrazovanje odraslih
 - obezbeđuje da se razvije timski duh i interkulturalna saradnja
 - obezbeđuje vidljivost na međunarodnom nivou
 - unapređuje mogućnost da se uči razmenom ideja
 - razvija samopouzdanje
 - unapređuje jezičke i interkulturalne komunikacione veštine.
2. Članice Evropske asocijacije za obrazovanje odraslih su skeptične kada je reč o uticaju Grundvig nagrade na nacionalnu politiku u oblasti obrazovanja odraslih. Većina ne vidi veliki uticaj Grundvig nagrade, mada naglašava da raste svest o značaju Grundvig projekta.
3. Većina članica smatra da Grundvig program mora biti jače finansijski pomognut.
4. Članice su zadovoljne administrativnom podrškom, unapređivanjem procedura koje su znatno pojednostavljene, kvalitetom programa: Partnerstvo u učenju i Inservis obuka.
5. Neke članice su naglasile da je vreme za realizaciju projekata veoma kratko, a neke organizacije, naročito one manje, sugerisala su da je centralizovan pristup proceni projekata nepogodan. Takođe, neke članice su ukazale na to da je period između konkurisanja za nagradu i odluka koje se donose na nivou EAEA isuviše dug.
6. Većina članica je zadovoljna sadašnjom strukturom Grundvig programa. Uglavnom se protive spajanju Grundvig i Leonardo programa ili predlažu da, bez obzira na to da li postoje dva ili jedan program, programi vezani za opšte i oni vezani za stručno obrazovanje odraslih dobiju isti status.
7. Članice se slažu u proceni da je Grundvig projekat veoma doprineo profesionalnom razvoju nastavnika u oblasti obrazovanja odraslih. U cilju daljeg unapređivanja predlažu da se obezbedi veća finansijska podrška, više kurseva i fleksibilniji budžet. Dostupnost kurseva varira od zemlje do zemlje. U nekim zemljama je informisanost veoma slaba. U cilju poboljšanja informisanosti članice predlažu:

- predstavljane tekućih aktivnosti relevantnim ciljnim grupama putem različitih lokalnih, nacionalnih i međunarodnih seminara, konferencija, sajмова i sl;
 - informisanje preko relevantnih veb sajtova;
 - informisanje putem medija o „dobroj praksi”, uspešnim projektima i iskustvima;
 - veći stepen decentralizacije finansiranja, kako bi se omogućilo da se nacionalna iskustva predstave široj publici.
8. Članice su ukazale na to da je moguće dalje raditi na unapređivanju saradnje između nacionalnih organizacija. Dok su jedni procenili da su standardi Grundvig projekta veoma visoki, drugi su smatrali da standardi nisu tako visoko postavljeni.
 9. Članice su ukazale na to da u mnogim zemljama odrasli nisu informisani o potrebi i mogućnostima učenja jezika i da treba raditi na ovom zadatku. Kada je reč o mobilnosti nastavnika u oblasti obrazovanja odraslih članice su se podelile: jedni su pokazali veliko interesovanje, drugi nisu uopšte zainteresovani, a treći ukazuju na potrebu da se u većoj meri podrže programi vezani za učenje jezika.

Projekti iz Srbije mogu da konkurišu za Grundvig nagradu, a od 2010. Srbija će, sa još nekoliko zemalja jugoistočne Evrope, imati pravo konkurisanja za projekte i učešća u Grundvig programu Evropske Unije.

*Katalog radionica u okviru Programa mobilnosti i saradnje
u oblasti obrazovanja odraslih u EU 2009-2010*

Grundvig radionice su jedna od nekoliko aktivnosti koje su realizovane tokom 2009. godine u okviru Grundvig programa. Cilj ovih radionica jeste da se omogućiti odraslima da učestvuju u seminarima koji se realizuju u onim zemljama EU koje su aktivne u okviru Programa doživotnog obrazovanja (Lifelong Learning Programme – LLP). Ovo je sasvim novi način obezbeđivanja mobilnosti – Grundvig radionice okupljaju pojedince iz različitih zemalja EU, što otvara perspektivu sticanja inovativnog i transnacionalnog iskustva. Učešće u radionicama je finansijski potpomognuto u okviru Grundvig programa za 10 do 20 polaznika iz svih drugih zemalja EU osim iz one u kojoj se radionica organizuje. Same radionice traju od 5 do 10 dana i realizuju se u periodu 1. septembra 2009. – 31. avgusta 2010. godine.

Polaznici radionica mogu biti građani onih zemalja koje su uključene u Grundvig program, tačnije građani 27 zemalja članica EU, Islanda, Lienheštajna, Norvške i Turske. Važno je da polaznici dolaze iz najmanje tri različite zemlje i da u odnosu na njihov ukupan broj broj polaznika iz jedne zemlje nije veći od jedne trećine. Polaznici iz zemalja u kojima se radionica organizuje takođe mogu u njima da učestvuju, ali njihovo učešće nije finansirano iz Grundvig programa.

U 2009. godni EAEA je objavila *Katalog Grundvig radionica za period 2009-2010. godine*. Katalog nudi informacije o svim Grundvig radionicama koje su realizuju u sledećim zemljama: Austrija, Belgija, Bugarska, Danska, Estonija, Grčka, Holandija, Irska, Italija, Kipar, Litvanija, Letonija, Malta, Mađarska, Češka Republika, Nemačka, Španija, Finska, Francuska, Velika Britanija, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunija, Švedska, Slovenija, Slovačka i Turska. Svaka radionica predstavljena je u kratkim crtama i u Katalogu se mogu naći sledeći podaci: naslov radionice, tematski okvir radionice, kontakt adresa i telefon, radni jezik, trajanje, ciljna grupa, kratak pregled aktivnosti, veb sajt organizatora radionice.

Katalog Grundvig radionica za period 2009-2010. godine je dostupan u PDF formatu na sajtu EAEA (<http://www.eaea.org/>).

Katarina Popović